

โครงการคัดแยกขยะในชุมชน

โดย

งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลตำบลพลวง

จังหวัดสะอาด "3Rs-ประชารัฐ"

สถานการณ์ขยะมูลฝอยชุมชน

ปี 2558
1.13
กิโลกรัม/คน/วัน

- ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 23.93 ล้านตันในปี 2551 เป็น 26.85 ล้านตัน ในปี 2558 และมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 1.13 กก./คน/วัน

ปี 2551
23.93
ล้านตัน/ปี

ปี 2558
26.85
ล้านตัน/ปี

590,000 ตัน

- ปริมาณขยะอันตราย ซึ่งเป็นขยะที่เป็นอันตราย อาทิ ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ชาก เครื่องใช้ไฟฟ้า กระป๋องสเปรย์ ยังถูกทิ้งปะปนกับขยะประเภทอื่น โดยปี 2558 มีปริมาณขยะอันตราย 590,000 ตัน

- การแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืนคือ "การลด การคัดแยก และการใช้ประโยชน์จากขยะที่คัดแยก ณ แหล่งกำเนิดที่ต้นทาง"

หลักการ 3Rs-ประชารัฐ

Reduce - การลด

ปริมาณการผลิตขยะ

จากการบริโภคน้อยลง

Reuse - การใช้ซ้ำ นำกลับมา

ใช้ใหม่อย่างคุ้มค่า

Recycle - การแปรรูปเพื่อ
เพิ่มมูลค่าและสร้างความยั่งยืน

3R

ยึดหลักการการมีส่วนร่วมตาม
การดำเนินงานแบบ "ประชารัฐ"
ได้แก่

- ภาคราชการ
- ภาคเอกชน
- ภาคการศึกษา
- ภาคศาสนา
- ภาคประชาชน/ประชาสังคม

ลด คัดแยก
ใช้ประโยชน์
จากขยะมูลฝอย
ตั้งแต่ต้นทาง

เป้าหมาย

1

ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน
ที่เข้าสู่ระบบการกำจัด
ที่ปลายทางลดลง
ร้อยละ 5 จากปี 2559

2

ทุกภาคส่วนใน
ชุมชนมีการคัดแยก
ขยะตั้งแต่ต้นทาง
อย่างถูกต้อง

3

ร้อยละ 100 ของ หมู่บ้าน/
ชุมชนมีการจัดตั้ง "จุดรวม
ขยะอันตราย"

การจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีส่วนร่วมจากหมู่บ้าน/ชุมชน

จังหวัดสะอาด "3Rs-ประชารัฐ"

ผู้ว่าราชการจังหวัด

- ตั้งคณะทำงานวางนโยบาย/แผนระดับจังหวัด
- จัดประชุมมอบนโยบายและถ่ายทอดความรู้
- ติดตาม/ประเมินผล

นายอำเภอ

- ตั้งคณะทำงานฯ จัดทำแผนระดับอำเภอ
- ขับเคลื่อนนโยบาย
- สนับสนุนการดำเนินงาน
- ติดตามประเมินผล

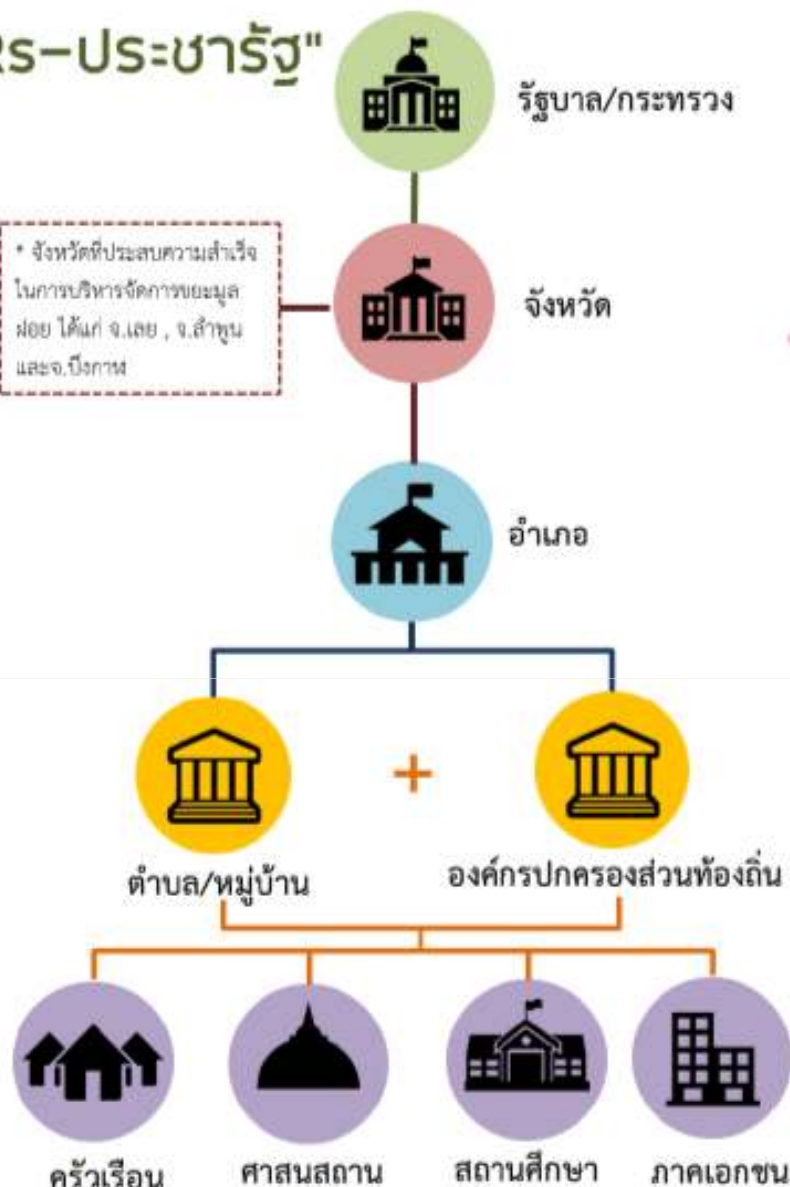
ผู้บริหาร อบท./กำนัน/มทบ.

- ตั้งคณะทำงานฯ จัดทำแผนระดับท้องถิ่นและท้องถิ่น
- บูรณาการการปฏิบัติ
- จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

หมู่บ้าน/ชุมชน

- ตั้งคณะทำงานฯ จัดทำแผนชุมชน
- เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแผนการปฏิบัติงาน
- จัดกิจกรรมตามแผน/แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างชุมชน
- รายงานผลการปฏิบัติงาน

* จังหวัดที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ จ.เลย , จ.ลำพูน และจ.บึงกาฬ

- พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- พ.ร.บ. สาธารณสุขา
- แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยฯ
- นโยบาย มท.

- แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยฯ
- นโยบาย มท.

- พ.ร.บ.เทศบาลฯ
- พ.ร.บ.สภาตำบลและ อบต.ฯ
- แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยฯ
- นโยบาย มท.

บทบาทหน้าที่ของกลไกในระดับจังหวัด

ผู้ว่าราชการ
จังหวัด

ตั้งคณะกรรมการฯ จัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดทิศทางและเป้าหมายระดับ
จังหวัด

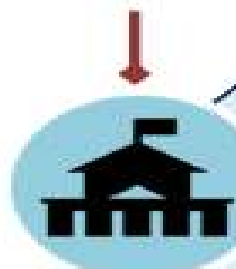
จัดประชุมมอบนโยบาย และถ่ายทอดองค์ความรู้จาก Best Practice ใน
จังหวัด

จัดทำ MOU เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน กับ อปท.

ติดตาม ประเมินผลและประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน และรายงาน
ผลการดำเนินงานในจังหวัดให้ มท. (สอ.) ทราบ เดือนละ 1 ครั้ง

นายอำเภอ

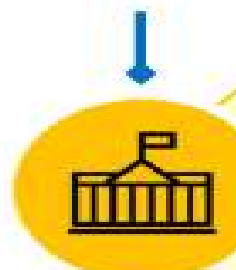
ตั้งคณะกรรมการฯ จัดทำแผนปฏิบัติการระดับอำเภอ และติดตาม
ประเมินผลและรายงานให้จังหวัดทราบ

ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมาย

สนับสนุนทรัพยากรให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนในการดำเนินการ

ผู้บริหาร อปท.
/กำนัน, อบต.

จัดทำแผนปฏิบัติการโดยการประชาคมหมู่บ้าน

ตั้งคณะกรรมการฯ เพื่อรวบรวมข้อมูล และกำหนดแนวทางการ
ดำเนินงานในพื้นที่

สนับสนุน หมู่บ้าน/ชุมชนในการดำเนินการ

ติดตาม ประเมินผลและรายงานให้อำเภอทราบ

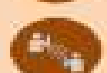
หมู่บ้าน/ชุมชน

คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินการภายใต้หลักการ “บวร”

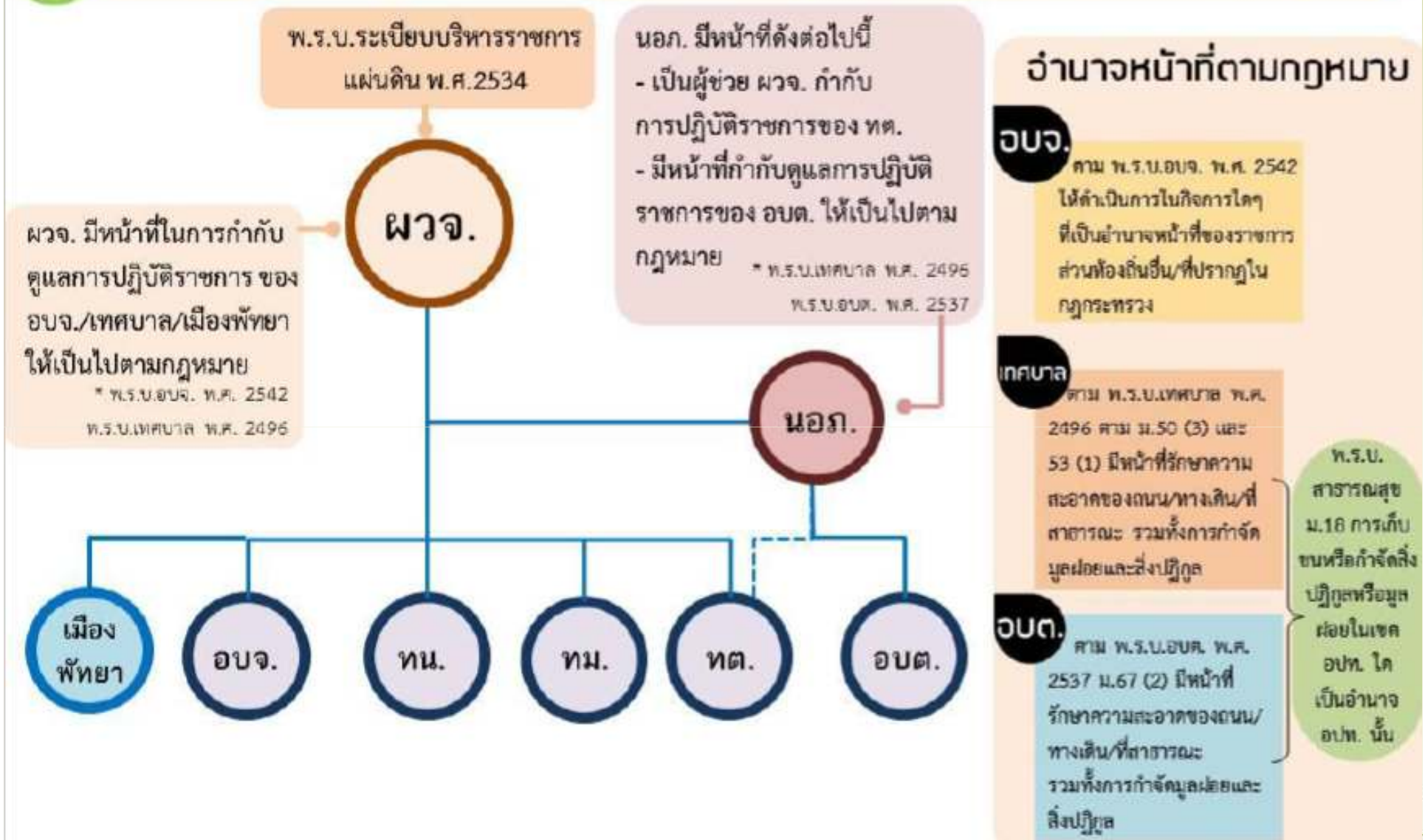

จัดเตรียม ข้อมูล และพิจารณาแนวทางในการดำเนินกิจกรรม

แลกเปลี่ยน/ถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในและระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน

อำนาจหน้าที่ของผวจ. และ นอภ. ในการกำกับดูแล อบต.ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ 14 ก.ค. 59

ข้อมูลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ "ขยะมูลฝอย"

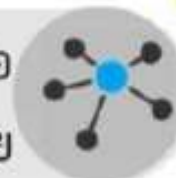
1. ฐานข้อมูลปริมาณและประเภทขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่

2. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางในปัจจุบัน

3. การรวมกลุ่ม (Cluster) ของ อปท. เพื่อทำ MOU ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

4. ข้อมูลการร่วมทุนระหว่าง อปท. กับภาคเอกชนในพื้นที่จังหวัดด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (จำนวน/รายละเอียดของการร่วมทุน)

5. การออกข้อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเก็บ/ขน และกำจัดขยะมูลฝอย

6. การออกข้อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอย

7. ต้นทุนและรายได้ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ อปท.

8. การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

R : Reduce คือ การลดการใช้ การบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง ลดการก่อให้เกิดขยะ ภัณฑ์ห่อหุ้มหลายชั้นหลีกเลี่ยงการเลือกซื้อสินค้าชนิดใช้ครั้งเดียว หรือผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานต่ำเช่น ปิดไฟทุกครั้งที่ไม่ใช้งานหรือเปิดเฉพาะจุดที่ใช้งาน ปิดคอมพิวเตอร์และเครื่องปรับอากาศเมื่อไม่ใช่เป็น เวลานาน ๆ ถอดปลั๊กของเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น กระทิกน้ำร้อนออกเมื่อไม่ได้ใช้ เมื่อต้องการเดินทางไกล ๆ ก็ ควรใช้วิธีเดิน ขี่จักรยาน หรือนั่งรถโดยสารแทนการขับรถไปเอง หลีกเลี่ยงการเลือกซื้อสินค้าหรือ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุ

ไม่สนับสนุนร้านค้าที่กักเก็บและจำหน่ายสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย และไม่มีระบบเรียกคืน บรรจุภัณฑ์ใช้แล้วกรณีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ประจำบ้านที่ใช้เป็นประจำ เช่น สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาล้าง จาน ให้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดบรรจุใหญ่กว่า เนื่องจากใช้บรรจุภัณฑ์น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ หน่วยน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ลดหรือลดการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย โดยเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้ เหมาะสมกับความต้องการ

เลือกซื้อสินค้าหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีระบบมัดจำ - คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ เลือก ซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ หรือมีส่วนประกอบของวัสดุรีไซเคิล เช่น ถูงซีอปปิ้ง ไปสการ์ดเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์ หลังจากการบริโภคของประชาชน

R : Reuse คือ การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด โดยการนำสิ่งของเครื่องใช้ มาใช้ซ้ำ เช่น การนำชุดทำงานเก่าที่ยังอยู่ในสภาพดีมาใส่เล่นหรือใส่นอนอยู่บ้านหรือนำไปบริจาค แทนที่จะทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ การนำกระดาษรายงานที่เขียนแล้ว 1 หน้า มาใช้ในหน้าที่เหลือหรืออาจนำมาทำเป็นกระดาษโน้ต ช่วยลดปริมาณการตัดต้นไม้ได้เป็นจำนวนมาก การนำขวดแก้วมาใส่น้ำรับประทานหรือนำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ต่างๆ เช่น แจกันดอกไม้หรือที่ใส่ดินสอ เลือกรื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาให้ใช้ได้มากกว่า 1 ครั้ง เช่น แบตเตอรี่ประจุไฟฟ้าใหม่ได้ซ่อมแซมเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ (Repair) ให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้อีก บำรุงรักษาเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ให้สามารถใช้งานได้คงทนและยาวนานขึ้น นำบรรจุภัณฑ์และวัสดุเหลือใช้อื่น ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น การใช้ซ้ำถุงพลาสติก ถุงผ้า ถูกระดาษ และกล่องกระดาษ การใช้ซ้ำขวดน้ำดื่ม เขี่ยอกนม และกล่องใส่ขนม ยืม เช่า หรือใช้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้อยู่ครั้งร่วมกัน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร บริจาคหรือขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น หนังสือ เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องมือใช้สอยอื่นๆ นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น การนำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ การนำขวดพลาสติกมาดัดแปลงเป็นที่ใส่ของ แจกัน การนำเศษผ้ามาทำเป้ นอน เป็นต้น ใช้ซ้ำวัสดุสำนักงาน เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า เป็นต้น

R : Recycle คือ การนำสิ่งของที่ใช้ประโยชน์ในรูปแบบเดิมไม่ได้แล้ว หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นขยะ นำไปจัดการด้วยกระบวนการต่างๆ แล้วแปรรูปมาเป็นสิ่งใหม่ จากนั้นก็นำมาใช้ใหม่ เช่น เศษกระดาษสามารถนำไปรีไซเคิลกลับมาใช้เป็นกล่องหรือถุงกระดาษ การนำแก้วหรือพลาสติกมาหลอมใช้ใหม่เป็นขวด ภาชนะใส่ของ หรือเครื่องใช้อื่นๆ ฝากระป๋องน้ำอัดลมก็สามารถนำมาหลอมใช้ใหม่ นำขวดพลาสติก PET มาหลอมเป็นเม็ดพลาสติก ตีเป็นเส้นใยนำมาผลิตเป็นพรม หรือเสื้อ นำเศษอะลูมิเนียมมาหลอม ขึ้นรูปเป็นแผ่น นำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม รวมทั้งกระป๋องอะลูมิเนียม

ดังนั้นเราจึงควรคัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล โดยนำไปขาย/บริจาค/นำเข้าธนาคารขยะ/กิจกรรมขยะแลกไข่ เพื่อเข้าสู่วงจรของการนำกลับไปรีไซเคิล

ขยะมีค่า

ทุกวันนี้ "ขยะ" มีใช้สิ่งของทิ้งขว้างจากการใช้สอยในครัวเรือน หรือจากภาคอุตสาหกรรมอีกต่อไป แต่ปัจจุบัน "ขยะ" กำลังกลายเป็น "ทองคำ" หรือสิ่งที่มีราคาขึ้นมา คนรุ่นใหม่เริ่มรู้จักการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ มีการนำไปบริจาค และนำไปขาย

ซึ่งสร้างรายได้แก่หลายคนคาดไม่ถึง เพื่อสิ่งนี้ในใจ การคัดแยกขยะ ยังเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ที่จะได้มีส่วนช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและโลกของเราอีกด้วย ถึงแม้เวลาแล้วที่ควรร่วมกันจัดการกับขยะอย่างเป็นระบบด้วยการ คัดแยกขยะ

ปริมาณขยะ
ที่จำแนกได้ในปัจจุบัน

วัสดุรีไซเคิล

ถ้าไม่เผ่าย ปลอดภัย
กระป๋องยาฆ่าแมลง สารเคมี สารพิษ
มีกับส่วนที่รีไซเคิลได้ และรีไซเคิลไม่ได้
ควรแยกทิ้งและส่งให้กรมกษัตริย์
กำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ ป้องกัน
สารพิษรั่วไหลลงดินและแหล่งน้ำ

ขยะย่อยสลายยาก เช่น โฟม
ถุงพลาสติก นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง
ในเตาเผา ผลิตกระแสไฟฟ้าได้
เศษกระเบื้อง เซรามิก คัดแยกส่งให้
กรมกษัตริย์กำจัดอย่างถูกสุขลักษณะนำไปกำจัด

"ขยะมีค่า นำมาใช้ใหม่ ขยะได้กำไร สิ่งแวดล้อมสดใส เริ่มต้นได้ด้วยตัวเรา"

พลาสติก แก้ว กระป๋อง

พลาสติก แยกฝาขวด ฉลาก แยกขวดใสและสีออกจากกัน

ขวดแก้ว แยกสี ขวดเครื่องดื่มควรแยกใส่กล่องเดิม

ขายได้ราคาดี

กระป๋อง ถ้างให้สะอาดก่อนเก็บไว้ขาย

เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้

ทำน้ำหมักชีวภาพ ก๊าซชีวภาพ ทำปุ๋ย

เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

หากชำรุด ควรซ่อมแซม หรือบริจาค

ใช้ซ้ำ หรือดัดแปลงใช้ประโยชน์

เช่น กระป๋อง กล่องโลหะนำมาใส่สิ่งของ

กระดาษขาว กระดาษสี

กระดาษหนังสือพิมพ์ หรือเศษกระดาษ

เพิ่มมูลค่าด้วยการแยกประเภทกระดาษ

แยกหลอดเขียนกระดาษ กระดาษพิมพ์ขาวเขียว

หรือพลาสติกหน้าซองออก

คิดแยกขยะ...เริ่มต้นได้ที่ตัวคุณ

ขยะรีไซเคิล

ขวดแก้ว กระป๋อง พลาสติก

เศษอาหาร

ขยะอินทรีย์

พลาสติก แก้ว อลูมิเนียม

ขยะรีไซเคิล

ของมีพิษ

ขยะอันตราย

สุขภาพดี เริ่มต้นที่นี่

งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลพลวง

สำนักงานเขตสุขภาพ จังหวัดจันทบุรี

โทรศัพท์ : 0-3930-9284 ผู้ประสานงาน : นายนิติ สุขทราย (ดี) 09-1437-7827 น.ส.นิพนธ์ สดความ (ดี) 09-3009-6957

หมู่ที่ 1 บ้านดินแดง	วันที่ 10 ของทุกเดือน	ณ ศาลากลางประจำหมู่บ้าน (ศาลาแดง)
หมู่ที่ 2 บ้านปากพลวง	วันที่ 10 ของทุกเดือน	ณ ศาลาเอนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน (ป่ายาง)
หมู่ที่ 4 บ้านพลวง	วันที่ 12 ของทุกเดือน	ณ วัดพลวง
หมู่ที่ 6 บ้านคลองตะเคียน	วันที่ 15 ของทุกเดือน	ณ วัดคลองตะเคียน
หมู่ที่ 9 บ้านพังคางแลง	วันที่ 25 ของทุกเดือน	ณ ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน
หมู่ที่ 8 บ้านคลองเจริญ	วันที่ 27 ของทุกเดือน	ณ วัดคลองเจริญ